

կրած չլույս :

Նոյն քաղաքին լինի իւրեք զրկած նամակ ժընալ հեռեւեալ
խօսքերը կրակ :

«Չեմ կրնար պաշտօնական կերպով
լսնել ըսել, մեռեալներուն վրայ • Բայց
ընդհանրապէս կը հաշուեն **Թէ 25000էն**
աւելի պիտի բլտնուի»

«Ո՛րք արեւորեալներն անթիւ են: Ո՛րք
բարոյժները, բժիշկները եւ հիւանդ խնա-
ւող կրօնաւորները չեն փրկար հասնիլ
այս բնդարձակ աշխատու թեան:»

Ապարդիւն անդգնական զեւ-
րան ի զոս Ռեպրէիքի վայօր Վագոնյ
լրագրիները իրարու հաւաակ լուրեր կու-
տան. ոմանք կը հաստատեն թէ նորէն
լլ. Պոլէն պիտի դառնայ զեւպանական
պաշտօնը շարունակելու. եւ ոմանք կըսեն
թէ չափիտի գտնուայ. ոմանք ալ կը հա-
տատեն թէ բաղրովին պիտի քաշվի քա-
ղաքական կեանքէ:

Այլ չի գտայի՝ և արագիւր կը ծանու-
գանէ թէ՛ դաշնակից կառավարութիւն
ները՝ Վանուրի նաւարկութիւնը կարգի
շինելու համար նոյն զեախն սո համու-
նից եղող տէրութիւններէն բաղկացեալ
յանձնարարական ժողովին շինած կանոն-
ները Փարիզի գաշնադրութեան համա-
ձայն չը տեսնելով՝ դործը Փարիզի մէջ ըլ-
լայեց զեպանաց ժողովին ձգելու եւ :

Քրուսիոյ Թագաւորին անձնական
տիպօրութիւնը դեռ շարունակելուն պատ-
ճառաւ, իւր եղբօրը առ ժամանակեայ
տեղապահութեան իշխանութիւնը նորէն
կրէր թմիս երկարած գլխակը եղաւ փն-
ջեաւ ապրիլի 23ը:

Լաւոյ թէ, Թաղաւորն եղբորդու
այն Լաւոյից Թաղաւորն սնորանիկ
աղջիկաց հետ առնանու թիւնը կատար-
վելէն ետեւ՝ Թաղաւորը Լաւոյի աղա-
ւորութեան պատիւ եղբայր

Պատգովոյ տէրութեան ժողովը այս օրերս կ'զտալն օրինագիր ժողովարարութեան վաճառքը դրաւ (րէհին) առնելով փոխատուը վաւր։ Յայտնի է որ Մեզովոյ մէջ երկար ժամանակէ 'ի վեր այս օգտակար օրէնքը հաստատուած է, որով վաճառականներն ու արուեստագործները ներդին կամ ժամանակին 'իրենց ձեռքը ունեցած վաճառքներուն մէջ մասը դրաւ տարով փոխ ատուել կը գտնեն։

Ուսման տեղում լինան արտաքին գործոց պաշտօնատուները այս օրերս մեծ փութով կ'ըզատին աշխարհի ամեն տեղում լինող երկիրներուն ունակահանգիտուներուն մէջ հիւպատոսարաններ կազմելու։ Եւս աշխատութեան համեմատեալ տեղեկագրով մը կայսեր համարձակութեամբ յանձնըլած է, Ուսման կառավարութիւնը այսուհետեւ Տաճկաստանի մէջ վեց առաջին կարգի, Խաղաքներու մէջ երկրորդ կարգի եւ փոքրքոր կարգի հիւպատոս պիտի ունենայ։ Եւս նախատան մէջ մէկ առաջին կարգի եւ երկու երկրորդ կարգի հիւպատոս պիտի ունենայ։ Պարսկաստանի մէջ մէկ հիւպատոս մը։ Թուրքիոյ մէջ մէկ առաջին եւ երկու երկրորդ կարգի։ Պարսի մէջ ալ մէկ հիւպատոս մը պիտի ունենայ։

Տրագիդոնէն յունիար 4/16 թուոյ
գրված նամակ մը հետեւեալ լուր

Ignatius :

“Այն Հրանէն այսօր հասած նամակը
լուր կուտայ թէ Պարսից Շահը հինգ
հարիւր լըրա օրէնքին տուեր է Հնդկա-
տանի մէջ ֆեառ եւ ներդր թիւն կրող անդ-
ղեացի ընտանեաց օգնութեան համար .
Ստորագաւմն ալ երկու հարիւր յիսուն
լըրա տուեր է :

Պոմպոյէն զրկած: նամակ էք լսը
կուտայ լեւ Միգրէյ կտաւորչու թիկնը
Հնդկաստանն լուր առած զբոլով թե
ապաստմբու թիկնը զօրքերէն իջողդ-
եան միւս կարգերուն մէջ ալ տարածեր է,
9000 նոր զօրք Հնդկաստան իրկելու
որոշում ըրեր է:

Մարտին դեկտ. 7/19 թուով զոր-
ված նամակ մը լուր կուտայ թէ Թաղա-
ւորին քուռորդին Սիտի Խամայիլանուն,
որ մեծ համբաւ ունի հոլեր ժողովրդեան
մէջ մասին մէջ իբրեւ սուրբ մարդ մը,
քանի մը կամայիցներ զանկելով ապստամբ
բուլիին հաներէ՝ քայք թաղաւորին
գործերէն յաղթելովով՝ պատերազմի մէջ
զոհուին եւ իր կամայիցներէն յասն եւ
հինգ հոգի աւ բռնելովով Ֆէր մէջ զը-
խառակեր են :

Գարառուայի Սահմանակից Հերսեյ-
քի դառախին մէջ ծագած խռովութեան
վրայ (որուն սկիզբնպատճառք ունիք ան-
կանոն զօրաց (Գարապօզու դիւրուն) լըած
անկարգութիւնները կը համարին), Ալե-
քանայի Մարտիկոն Լեւոնդեանն իրազեկ
իւր դեկտ. 26 թուոյն մէջ հետեւեալ
լուրերը կ'առայ :

“Սամսեանս ռազմաւարդի լին. ամուսն
Զէին Զերսեի տնչքերուն վրայ եկամ
վերջին հեռաշրահան լուրերը կը ծանո
ցանին թէ Տուրքի վանքին քով Զե
ին եղած պատերազմը աւարտունն փնչե
իրիկուն քըրէ: Ամբին ծօղը եղած
Յուսայ Պիսապ անուն գեղը Տաշը
ներէն աւարդի է, եւ կրեւի որ վերջաւ
պէս բրիտանայիւրը յաղթքին է: Ա
հաստատուն թէ Արայօթի Ա պիտան
Տաճկաց հեռապատերազմը զինպունէ
հետ է:”

Ա ինչնայէն Քաղնիայի Աւետիքեան
 քին զրմաճ նամակ մըն ալ հետևեալ խօս
 քերը կընէ այս ապստամբութեան մըրայ

“ Մօսթարի, Մարտիկօի եւ Թարսի
դիւնի մէր Հիւսապտոսներուն խրկած տե-
ղեկագիրները Զէրսէի քրիստոնէից
պատամբութիւնը յաջողելուն յոյս չու-
նին, որովհետեւ Պօւլոք ժամանակէ
ի վեր զինուորական հորիւստը միջոցնե-
րը ձեռք առած է ռմեն տպաւորութե-
թեան փորձերը շատով զօգելու հա-
մար: Պալքաններուն անցքերը, Հին Ար-
վնայի բանալին եղող արեղծները եւ Պա-
նուրի բերելը՝ պատերազմի ժամանա-
ներու պէս հզօր պահապան զօրքեր
ունին, եւ Պալքաններուն դարձարե-
36 հազար զօրք կայ քաշելու պատրաստ:
Քրիստոնէայիները մինակ հարաւայ-
Զէրսէի մէջ անցաւոր յաջողութիւն
կրնան ունենալ, վասն զի հոն գտնուի-
զօրքերը անկանոն են: Ալլանիայի, Ա-
նափուտ, եւ այլն. բայց Մօսթարի փո-
շան չորս դունդ կանոնաւոր զօրք եւ թը-
ղանաթիւնք ունի, որոնք անշուշտ տպ-
աւորներուն գլխի՝ խրկելու չպիտի վ-
րանի: ”

ՆԵՐՓԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կախրեթաց Թուով լուր տուինք
Թէ կայսերական կառավարութիւնը մայ-
րաքաղաքս առանձն յօրո շքմանովի կամ
գլխավոր Թաղերու բաժնելով, ամեն մէ-
կուն մէջ մէկ մէկ Թաղական Ժողով հաս-
տատելու արդումը րաժ, Կէ առնին
առաջ Պէյտուէն ու Պալատիացիք
եկելով, բնակչաց երեւելնեկն Թաղա-
կան Ժողով մը ընտրած է որոց անունե-
քն ու հրատարակեցինք:

Բ. Գրան կառավարութիւնը այս օր-
նքներով թեան վրայօք հետեւեալ ծանու-
ցաւորը իրենց մայրաքաղաքիս դեսպան-
ներուն :

«Մայրաքաղաքին պէտք եղած նիւ-
թական արտադրողութիւնները յաջորդ-
էթեամբ գլուխ հանելու համար, քա-
ղաքը զանազան շրջանակներու կամ
թաղերու բաժնովեցաւ, որոց վեցերոր-
դէն է Այեթուլու եւ Ղարաթիա, եւ ա-
մեն մէկը մէկ ժողով պիտի ունենայ,
որոնք մէկ մէկ նստաբազմով քաղաքին
նիւթական բարեկաւուծեանը վերաբեր-
եալ միջոցներուն վրայ պիտի խորհին եւ
որոշեալ առաջարկութիւններն ՚ի գործ
պիտի դնեն ։

«Այն եղբորդ շրջանակի ժողովին նա խազահու թիւերը դեազանայց ներկայացուցիւ Քեռտիւն պէշին յանձնըկեցաւ : Եւ որովհետեւ հարկէ եր նոյն շրջանակին բոլոր ղնակիչները հնազանդին ժողովին ըրած արդու մեկերուն» որ հասարակաց օգտին համար միայն կազմուած է, կը խընդ : Եւ Քեռտիւն Քեռտիւն որ ստոր համեմատ հրաման ու պատուէրներ տար ձեր հայրենակներուն : ,»

Պէտքուն ու Պալատից բաղն
ժողովը երկու շաբթի երկուու Երաման
մեծապատիւ Պարտաւա աղային տունը
գումարային քաւ Քեանիւ պէյին նախա
գահայ թեւաբար :

Լճույն Զինկայսերական հրամանաւ
Դառնիկն անպաշտօնապէս պաշտօնեայ
ժեստօսփայլ Խայրէտտին փաշան Խնկիւ-
րիի կուսակալ անուանեցու փրօնակ
Եւ Տիգրա փաշային :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սուրբ Փրկչէ ազգային վարժատան
յարգի հոգաբարձուները կը գրեն մեզ
թէ մեծապատիւ ազգասէր Ադա մեծ
յիշեալ վարժատան այցելութիւն ընե-
լով, անոր ներքին բարեկարգութենէն
ն. ողորկեալաց յաւաքադիրութենէն
զգացած վերջին ատիճանն զոհութիւն
յայտնելու համար (100) կանգունի չափ
գորգ (խալի) շորհէն զայսոցն՝ առան
յայտնելու իւր անունը։ Այս մեծ
շորհը բնաւ բարեբար Այսպիսի կենաց
ու բարօրութեան համար յատկաւ
զօթ ընելը կարողացին վարժատան աշակեր-
ները։

Յարգապատիւ Սուրբ հետմեծ
Յակոբ աղան ալ՝ նոյն Սուրբ Փրկիչ հի-
ւանդանոցին մէջ պատարտեալ խղճա-
կեաց ընդհանուր հացկերչութի մը ծախ-
քը շնորհեց :

Դարձնաւ ուրիշ քանի մը բարե-
պաշտ յարգի անձինք իրենց անուան առ-
նին օրերը ընդհանուր հացկերոյթները
րին նոյն խոճարկոյ :

Եյս ամէն բարերարութիւններուն
համար յատուկ պաշտօններ ու բարե-
մաղթութիւններ եղան Սուրբ Փրկչի եկե-
ղեցւոյն մէջ :

— Բարձրապատիւ Շէյխ-Իւււ-Իս-
լամ էֆէնտին անցեալ շաբթուընէ՛ն վեր
ծանր հիւանդ էր : բայց ուրախ սրտիւ կը
ծանաւցանէիք որ հիւս բաւական աղէկ-
ցած է եւ մէծ յոյս կայ թի՛շ օրէն իր
բարձր պաշտօնը շարունակելուն :

— Եւսմանի նախնին կուսակալ Սըր-
րի փաշան անցեալ շաբթու Փախճանե-
ցաւ Իւսկիւլապու իր տանը մէջ :

— Լ'իցեալ հորեքշարթի մայրաքա-
ղաքին ցաղղրեական զեռպանը մեծ ընթ-
րիք մը ըրաւ, որուն ներկայ գտնիվեցան
Բ. Պարան նախարարները :

— Երեբշաբթի օրը Տղեմ-Պահ-
անի կայսերական պալատին մէջ լիբերա-
տի արարողութիւն եղաւ նոր Ս'նժ-
ի թշարդրոսի ընտրութեան պատճառաւ :

— Երեքշաբթի օրը Պահճէ Ղա-
տուննախկին Ս'եծ Եղարքոս բարձր. Պի-
ճիտի Ս'ուսթաֆա փաշային տանը կա-
նանոցին մէջ հրդեհ տատահեցաւ. բայց
շուտով առաջն առնելէջաւ. եւ միայն
երկու տնտիկ պարեցաւ:

Չորքշարթի ժամը ասանին միջոց-
ները թուփել Հիսարը հախկին Չափուշ
պաշին բնակած ծովեզերեայ տունը բռն-
կելով՝ հովին սաստկութեանը պատճա-
ռաւ առաջքը չկրցաւ առնովել, և մէջէն
բոլոր կարասներովն այրեցաւ :

Նոյն իրիկունը ժամը երեքին միջոց-
ներն աւ Խազկիւտարի Սէլմիէ Թաղը
Հրդեհ պատահեցաւ տուն մը այրեցաւ:

— Եւրոպայ յորեքշաբթի, ալքունի
վառօրտակաւ Տաւաթան վանճաղք Պա-
շա Քէյր Տոբեմ-Պահակի կայսերական
պալատը երթալով պափաւ. ունեցաւ օ-
գոտաւախաւ. Ինքնակալին ներկայանալու
եւ իր ծառայական ամենախոնարհ երախ-
տագիտութիւնը մատուցանելու «Կորին-
կայսերական աստատադոթ վէհախառու-
թոսն» իւր տանը ըրաւ խորհրդասէր ոյցե-
լութեան բարձր շնորհին համար :

Եղյն օրը հասեալ Պ. Լեւթան Լեւ-
ոն զազդիցի սեղանաւորը եւ Պէյօրը
լուի իստական թատրոնին տնօրէն Պ.
Մաւու՛ կայսերական պալատը կանչվի-
լով՝ օգոստոսիաւ Դըննալէն ներկայա-
նալու պատուօքն արժանապա :

—Երկու շաբթի եւ երեք շաբթի օրերը մայրաքաղաքին մէջ ինկած առատ ձիւներ 1849էն ՚ի վեր տեսնուած չէր :

Փոքորիկն առաջուկ թնկն բոլոր ցա-
տեղերը ձիւնը դիզվելով, զանազան աե-
ղեր ճամբայները գոցվեցաւ. վտարիկն
զուցին մէջ եւ դուրսերը բանող շոգենաւ-
ները ճանապարհորդութիւնին դադը-
ցուցին: Տարիներուն ու յարկերուն վե-
րայ լեցված ձիւնը քանի մը Հին տունե-
րու փշերուն պատճառ եղաւ: Մասնաւո-
րապէս Պէյջօղլուի Պալատնմու Վառ-
լուդն ըսված թաղը աճխաղանաւի մը
խանութի փշերով, աճխաղանաւը փը-
ռախնելուն տակը մեռաւ: Բայց այս
անգամ պուրոր այնպա փ սառտիկ չէ:

— Երգեց միջ շինված Էթեֆան ունու
հարաւորս շոգենաւր վերջագէս յուն
վար Եթե միջ իջեցնելու համար ահա
գին և իւր թիւնով թիւններ կրկնու :

Տառնուով ջրաշարժ մեքենայ յիշ
եալ նաւը կողերէն դէպ ՚ի ծովը պիտ
մըկնէ։ Ուրիշ զանազան մեքենաներուն ք
զործիքներուն ալ շատով ետնն ու ամե
նուն մէկէն ունեցած կարգէ դուրս ուժով
նայիլով՝ մեծ յոյս կայ որ այս անգամ

